

UKRAJINA BLIŽA EUROPI

Ratificiran »krvavi« sporazum

Sporazum EU-a i Ukrajine o pridruživanju, koji je razbjesnio Moskvu, predviđa gospodarsku suradnju i stvaranje zone slobodne trgovine između Bruxellesa i Kijeva, što je pak ugrozilo Putinove planove

Iz Strasbourga
Denis ROMAC

Iako se krhko primirje na istoku Ukrajine još nije učvrstilo, niti se oružje ohladilo, Europska unija ubrzala je proces ekonomskog i političkog zblizavanja s Ukrajinom, nastavlajući pritisak na Moskvu. Europski parlament istodobno s ukrajinskom Vrhovnom radom, koji su za tu prigodu bili povezani video vezom, ratificirao je jučer velikom većinom sporazum EU-a i Ukrajine o pridruživanju, koji je razbjesnio Moskvu i doveo najprije do krvavih prosvjeda i svrgavanja proruskog predsjednika Ukrajine Viktora Janukoviča, a onda i do oružanih sukoba na istoku Ukrajine.

Iako se sporazum Ukrajine i EU-a naziva sporazumom o pridruživanju, čime se sugerira da će Ukrajina postati članica EU-a, taj sporazum ne jamči Ukrajini članstvo u EU, iako aktualne vlasti u Kijevu to ustrajno zahtijevaju.

Strah od robe iz EU-a

Riječ je o sporazumu koji previđa tješnje političko povezivanje Ukrajine i EU-a, no ključan njegov dio odnosi se na gospodarsku suradnju i stvaranje zone slobodne trgovine između EU-a i Ukrajine, što je pak ugrozilo planove ruskog predsjednika Vladimira Putina o carinskoj uniji na prostoru bivšeg Sovjetskog saveza. Putin, naime, smatra da Ukrajina ne može istodobno imati privilegirane trgovinske veze i s Rusijom i s EU-om, budući da je Ukrajina s još sedam neka-

Europski parlament je s ukrajinskom Vrhovnom radom jučer bio povezan video vezom

dašnjih sovjetskih republika potpisala sporazum o slobodnoj trgovini u okviru Zajednice neovisnih država, plašeći se da bi tako ukrajinsko tržište preplavila jeftina roba iz EU-a, zbog čega Rusija ukrajinski sporazum s EU-om smatra prijetnjom vlastitoj nacionalnoj sigurnosti.

Rusija je Ukrajini stoga zaprijetila sankcijama u slučaju da sporazum između Ukrajine i EU-a stupi na snagu u ovakvom obliku, a upravo zbog toga, kako bi se umirila Rusija, jučer ratificirani sporazum kojim će europske kompanije dobiti slobodan

pristup velikom ukrajinskom tržištu stupit će na snagu tek od 1. studenoga, kako je prvotno bilo planirano.

EU, Rusija i Ukrajina suglasile su se prije nekoliko dana na trostranim pregovorima o odgodi stupanja na snagu trgovinskog dijela sporazuma, čime je EU, po riječima svojih predstavnika, iskazala spremnost na »dodatnu fleksibilnost«, no to je izazvalo zaprepaštenje i otvoreno nezadovoljstvo brojnih europarlamentaraca, koji tvrde da o povlačenju nisu bili obaviješteni

Imamo sporazum! - Petro Porošenko

i poručuju da je riječ o popuštanju »ucjenama Moskve« i velikoj pogrešci.

Ruska pobjeda?

– Bili smo iznenađeni jer nikakvo upozorenje nismo dobili. Tu odgodu možemo shvatiti samo kao rusku pobjedu u atmosferi hladnog rata, kazao je primjerice Gianni Pittella, vođa socijalista i demokrata, druge po veličini skupine u Europskom parlamentu.

No europski komesar za trgovinu Karel De Gucht, koji

je i ispregovarao odgodu, odbacuje kritike i tvrdi da bez odgode ne bi bilo ni ratifikacije. Pregovori triju strana o ovom pitanju bit će nastavljeni, a do stupanja na snagu sporazuma o pridruživanju bit će na snazi posebne mjere što ih je u korist Kijeva prihvatila EU, koje će Ukrajini osiguravati privilegiran pristup tržištu EU, dok je ta zemlja obvezana istodobno provoditi sporazum o slobodnoj trgovini s Rusijom, odnosno Zajednicom neovisnih država.

Plenković traži zaštitu Hrvata u Srbiji

Potpredsjednik Odbora za vanjske poslove Europskog parlamenta Andrej Plenković (HDZ) zatražio je u Strasbourgu zaštitu prava Hrvata u Srbiji, izvijestivši Europski parlament o nedavnoj donaciji predsjednika Srbije Tomislava Nikolića koji je osnovnoškolcima Hrvatima-Bunjevcima u Vojvodini darovao udžbenike na ćirilici. »Riječ je o potezu koji predstavlja kontinuitet politike razvodnjavanja hrvatskog korpusa, odnosno hrvatske manjine na teritoriju Srbije od početka devedesetih«, kazao je Plenković, pozivajući Europsku komisiju da u pregovorima sa Srbijom inzistira na poštivanju sporazuma Hrvatske i Srbije o zaštiti manjina.

Foto Reuters

Šuica i Petir: Nadoknadite štetu hrvatskim poljoprivrednicima

Europski parlament raspravljao je i o problemu što je izravan rezultat krize u Ukrajini: pomoći poljoprivrednicima koji su zbog ruskog embarga na uvoz iz EU-a ostali bez tržišta za svoje proizvode. Program pomoći poljoprivrednicima pogođenim ruskim embargom naglo je zaustavljen zbog sumnjivog povećanja visine odštetnih zahtjeva, a najavljuje se uvođenje preciznijeg programa koji će onemogućiti zloupotrebe.

Zastupnica Dubravka Šuica (HDZ) apelirala je da se pomogne i hrvatskim proizvođačima i voćarima, s naglaskom na poljoprivrednike iz doline Neretve, koji trpe štetne posljedice ruskog embarga. I Marijana Petir (HSS) pozvala je da se hrvatskim poljoprivrednicima nadoknadi šteta, ali ne u okviru poljoprivrednog proračuna, koji ionako nedovoljno pokriva stvarne potrebe europskih poljoprivrednika.